УДК: 32.001
Горбулін А.К.[1], Коваль В.М.[2]
[1] студ. гр. Т- 815 НУ «Запорізька політехніка»
[2] старш. викл. НУ «Запорізька політехніка»

ПОСТМОДЕРНІЗМ ЯК НОВА ТЕНДЕНЦІЯ В САМОУСВІДОМЛЕННІ ЗАХІДНИХ СУСПІЛЬСТВ

А.К. Горбулін, В.М. Коваль

Термін постмодернізм виникає у 70-х роках XX століття, через кризу ідей, які були сформовані у період Нового часу. За умов глобалізації відбуваються великі зрушення в різних напрямках соціальної діяльності людства. Нові виклики потребують нових теорій та концепцій. Постмодернізм проявляється як новий напрям у постіндустріальному суспільстві в роботах А. Тойнбі, Р. Рорті, М. Хайдегера, А. Сокала, Ж.-Ф Ліотара, З Баумана, Д. Белла та інших.

Дослідники відмічають його прояви в різних сферах: економіці, мистецтві, архітектурі, музиці, моді, театрі, політиці, технологіях тощо.

Слід відмітити, що дослідники постмодернізму звертають увагу на те, що подібні зміни епох («постмодернізма») відбувались і раніше, але сучасний постмодернізм має безпрецедентно глобальний характер.

Зміни, які відбулися в науково-технічному та інформаційно-комунікативній сферах привели до пошуку нових цілей, завдань, та ідей.

Традиційна ціннісна орієнтація, впорядкованість, нормативність, суспільна організованість, досягла своєї кінцевої мети, а тому сучасна епоха характеризується хаотичністю, розгубленістю, невизначеністю.

Пояснення цього науковці знаходять як у зміні типу мислення від класичного до некласичного та постнеокласичного, так і в соціальних рухах, які впливають на глибинні засади соціуму і поступово перетворюють соціальні структури, в науково-технічному прогресі та розвитку інформаційно-комунікаційної сфери.

Виходячи з цього, сучасний стан соціального організму виявляється результатом виконання розвиненим західним світом завдань і реалізації ідей індустріальної доби та пошуку ідей, цінностей, цілей і завдань наступної,

постіндустріальної, постмодерної доби. Тобто, ситуація постмодерну є наслідком надзвичайної активності модерну, в якій виникають умови, коли «предмет повстає проти людського впливу», відповідаючи на нього протидією, через що всі модерні проекти приречені на поразку.

Такі представники, як Д. Белл, З. Бауман Ю. Хабермас розглядають постмодерн, як результат ідеології та політики, для якого характерно: фетишизація предметів споживання, естетичний еклектизм, моральний нігілізм. Світ сприймається, як фрагментарний хаос, позбавлений логіки та абсолютних істин.

Світовідчуття ґрунтується на невпевненості, деконструкції традиційних цінностей, відмові від авторитетів, атомізації суспільства, більш того такі автори, як І. Гасан, В. Вельш, Ж.-Ф. Ліотар. розглядають етико-психологічні категорії «віри», «довіри», «упевненості» були основоположними компонентами ранньої модерності, то розпізнавальними знаками плинної модерності слугують ризик і непевність.

Втім, суперечності, які породжують сучасні соціальні зміни, на думку дослідників постмодернізму і глобалізації, не є невирішуваними.

Більше того, самі ці процеси і «народжують» засоби їх вирішення. Так, проблема атомізації суспільства може вирішуватись засобами глобалізації, здатними поєднувати найвіддаленіше (за допомогою інтернету), в тому числі об'єднати в єдину мережу людей з усіх куточків світу на рівні їх ідентичності. При цьому, за таких «мережних» умов вирішується питання індивідуалізації і колективності. І таких «тандемів» в умовах розгортання постмодерну і глобалізації багато.